

Valgkreds (A. C. Meyer), smagte saa underlig bedsk paa dette Ord. (A. C. Meyer: Jeg har faaet for meget af det!). Det har jeg ogsaa; jeg tror, vi alle have faaet for meget deraf. Det var, som om det ærede Medlem syntes, at man skulde være lidt varsom med at bruge det Ord. Jeg vil her særlig vende mig til det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), som, endskønt han maaske er den af alle Skattens Modstandere, der har udtalt sig skarpest imod den, dog var den af dem, jeg hørte med størst Behag. Jeg tvivler ikke om, at de andre Herrer, der have udtalt sig imod denne Skat, ogsaa ere oprigtige Modstandere af den, men det sporedes tydeligt hos det ærede Medlem, at han havde sit Hjerte med i Teaterkunstens Sag, og det vide vi jo ogsaa alle, at han har.

Jeg skal være den sidste til at benægte, at god Teaterkunst visselig er en Kulturværdi ligesom god Musik. Men naar vi skulle være ganske ærlige, hvor hører saa Kulturen op, og hvor begynder den rene Underholdning? Jeg er vis paa, at det ærede Medlem fra Fredensborg, der er saa kyndig paa dette Omraade, i alt Fald i sit Hjerte vil give mig Ret i, at det er en meget lille Del af det, som selv i Hovedstaden præsteres paa vore Theatre, der egentlig er kulturhøjnende. Jeg skal være den første til at anerkende de gode og fortjenstfulde Bestræbelser, som gøres og til forskellige Tider ere gjorte baade af Direktioner og Skuespillere for at højne og forædle Scenens Kunst og derigennem højne og forædle Publikums Smag. Men naar jeg har talt med de Folk, som have været ivrigst og mest begejstrede for denne smukke Opgave, har jeg næsten altid hørt mistrøstige Ytringer som: Hvad have vi egentlig ud af at sætte en god Forestilling op, som fyldestgør de kunstneriske Krav og højner Publikum; det er saa sjældent, det slaar an, medens det rene Gøgl, det er det, Folk først og fremmest løber efter. Dette Ord „Gøgl“ er nu ikke mit eget Ord, men jeg har ofte i teaterinteresserede Folks Munde hørt denne bitre Klage over, at Publikum mest løber efter Gøglet. Selv vil jeg ikke fordømme det, jeg vilde endogsaa meget gerne, hvis jeg kunde faa Tid dertil, følge det gode Raad, det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (Meyer) gav mig, at gaa ud og se den fortrinlige Klovn — hvad var det, han hed? (Meyer: Mazuz!). Jeg skal erindre det. Jeg skal se, om jeg kan faa Tid dertil en Gang. Det ærede Medlem mener jo, at det vilde gøre

mig til et bedre Menneske, og det kan man jo altid trænge til. Hvis det virkelig er en udmærket Klovn, saa har han sin berettigede Plads i Samfundet. Det er en meget pæn og hæderlig Opgave at more sine Medmennesker, hvis det er paa en uskyldig Maade.

Jeg kommer herved ind paa denne Kategori, der ikke har saa meget med Kultur at gøre, den uskyldige Underholdning. Jeg indrømmer, at denne uskyldige Underholdning kan være meget god, skønt jeg tror, at Folk alligevel have bedre af at søge deres Underholdning i deres Hjem eller paa andre Maader. Men, nu vel, de, hvem det nu tiltaler mest, maa have Lov til — og det er jo en fuldstændig ærlig Sag — at tage hen og faa deres Lunger rystede ved at se noget fornøjeligt, selv om man ikke slaar om sig med „Kultur“ i den Anledning.

Saa er der de andre, de mindre uskyldige Underholdninger. Dem skal jeg her lade ligge. Det er maaske ogsaa lidt vanskeligt at drage Grænsen. Men baade med Hensyn til det, der har Kulturværdi, det, der er uskyldig Underholdning, og det, der er mindre uskyldig Underholdning, vil jeg tillade mig at mene, at for dem, der kun gaa en sjælden Gang, har den Smule Tillæg til Billetpriisen ingen Betydning. Kulturskat — det er noget, der lyder af noget, det er et Ord, der er Smeld i; mindre Smeld er der maaske, naar jeg siger, at det hele bestaar i, at man skal betale 2 Kr. 20 Øre — eller 2 Kr. 25 Øre, hvis man afrunder det lidt — for den Billet, man før gav 2 Kr. for —, man maa huske paa, at det er kun 10 pCts Forhøjelse i København —, eller naar jeg siger, at det stakkels ulykkelige Menneske, der før er gaaet 9 Gange om Maanedens i Teatret, nu maa nøjes med at gaa der 8 Gange. Det er naturligvis kedeligt, men det er dog af den Slags Ting, man kommer over, og jeg synes heller ikke, at det er særlig vel anbragt at tale for højt om Kultur i den Anledning. Altsaa, baade det, der er fremmede for Kulturen, og det, der hører ind under andre Kategorier, kan efter min bedste Overbevisning meget vel bære denne lille Afgift. Det er ikke nogen stor Afgift, hvad man saa end siger, og støttet paa de Tal, jeg fornylig meddelte, tror jeg, paa Grund af Folks overordentlig stærkt stigende Tilbøjelighed til paa tværs af gode og daarlige Tider at more sig, at den vil blive overvæltet og rimeligvis endda, som før sagt, med Renter, som det gerne gaar med indirekte Afgifter.